

PROPOSTA DE MILLORES GENERALS SOBRE EL PROJECTE DE PLA DIRECTOR TERRITORIAL DE L'ALT PENEDEÀS

Aquesta proposta recull tots aquells elements que susciten un més ampli consens polític a la nostra comarca, i també diverses aportacions dels municipis que la formen. Ha estat debatuda i consensuada en els seus trets principals amb l'equip redactor i amb responsables polítics del Departament de Política Territorial i Obres Públiques. L'esperit i el fonament d'aquesta proposta és que les directrius que han d'orientar el futur desenvolupament de la comarca garanteixin un creixement moderat dins d'uns paràmetres d'equilibri. Cal assegurar que la resposta a les necessitats penedesenques, el tractament de les infraestructures de caire regional i la pressió de la conurbació de Barcelona siguin compatibles amb la conservació de la riquesa i dels valors actuals del Penedès; un patrimoni social irrenunciable, amb continguts econòmics, ambientals, paisatgístics i culturals, de dimensió considerable i insubstituïble. L'agricultura de la vinya, el paisatge agrícola i el procés d'elaboració del vi i el cava són trets definitoris de gran rellevància i projecció i que no sols cal preservar sinó afavorir, i que necessiten d'unes perspectives clares a mig i llarg termini.

El Consell Comarcal vol donar suport també a la consideració de totes les al·legacions presentades pels municipis i les entitats de l'Alt Penedès que estiguin en consonància amb les finalitats d'aquesta proposta de millores.

En conseqüència, es proposen les següents modificacions:

SISTEMA D'INFRASTRUCTURES DE MOBILITAT

1. MODIFICACIÓ DEL TRAÇAT DE LA NOVA VIA ESTRUCTURANT PRIMÀRIA PROPOSADA QUE VA DES DELS VOLTANTS DEL NUCLI DE LA GARROFA (AVINYONET) FINS A MARTORELL

Es tracta de construir una via gratuïta d'accés a la zona metropolitana, que aniria paral·lela a la línia de l'AVE, des del punt on s'acaben les noves calçades laterals de l'AP-7 fins a Martorell-Abrera (on connectaria amb la ronda del Vallès). Seria una via de futur per a la mobilitat de gran recorregut, que es planteja com una alternativa a l'AP-7 i a la C-37, i cal que el seu pas pel Penedès tingui el menor impacte possible.

Per això es proposa seguir, en la mesura que sigui possible, el mateix traçat de l'AP-7 i de la línia del AVE, buscant sempre l'orografia més adient per minimitzar l'impacte visual, soterrant el major tram possible i no creant illes mortes entre infraestructures, sobretot al seu pas pel sud de Sant Sadurní d'Anoia.

Donat que es tracta d'una via nova i que, per tant, cal començar tots els tràmits (traçat, projecte, estudis ambientals, aprovacions, licitacions, etc.), i tenint en compte que la comarca de l'Alt Penedès no té un accés ràpid i gratuït a la zona metropolitana, cal prioritzar les propostes següents:

2. MODIFICACIÓ DE LA CATEGORIA DE LA N-340 EN EL TRAM VILAFRANCA-L'ORDAL, QUE PASSARIA D'ESTRUCTURANT SECUNDÀRIA (SEGONS L'APROVACIÓ INICIAL) A ESTRUCTURANT PRIMÀRIA

Es tracta de seguir un mateix criteri per a una via que va des de Cádiz fins a la Jonquera. No té sentit que hi hagi un tram de 25 Km aproximadament, al seu pas pel Penedès, en el qual una via de la importància de la N-340 sigui considerada secundària, quan a partir de Vallirana i Cervelló ja s'està executant i desdoblant.

Cal realitzar un tractament consensuat d'aquest tram de la N-340 al seu pas pel Penedès; cal solucionar, per aquest ordre:

- l'accés al polígon industrial de Sant Pere Molanta (Olèrdola),
- les variants de Sant Cugat Sesgarrigues i Avinyó Nou,
- la rotonda del Pago (Subirats),
- la variant de l'Ordal,
- desbloquejar la variant de Vallirana, actualment aturada pel Ministeri de Foment.

Un cop finalitzats aquests treballs, cal realitzar la connexió amb la N-II a l'alçada del Llobregat i fer que també es pugui connectar amb l'AP-7 i AP-2; això convertiria la N-340 en la via gratuïta d'accés ràpid a la zona metropolitana.

Aquestes modificacions cal executar-les de manera urgent, ja que de moment els penedesencs no tenim una via ràpida i gratuïta d'accés a la zona metropolitana, i l'execució de la nova via plantejada en el punt anterior és a llarg termini. Cal que el PDT contempli la prioritització d'aquestes actuacions tot i que afecten una via com la N-340 la titularitat de la qual és del Ministeri de Foment.

3. AIXECAMENT DE BARRERES EN EL PEATGE DE MARTORELL PER ALS PENEDESENCS

Donat que en l'actualitat no existeix una via ràpida i gratuïta d'accés a Barcelona i a tota la zona metropolitana per als penedesencs, cal proposar la gratuïtat del peatge troncal de Martorell i dels peatges que és possessin en funcionament a les sortides de l'AP-7 al seu pas pel Penedès, per a tots els residents al Penedès. L'alliberament d'aquest peatge per als penedesencs s'hauria de produir durant tot el període de construcció de l'arranjament de l'actual N-340 i de la futura nova via ràpida paral·lela a l'AP-7 (que connectaria amb la ronda del Vallès a l'alçada d'Abrebra).

Aquesta mesura no entra dins les competències del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat, però sí les solucions plantejades que evitarien el greuge actual.

4. MODIFICACIÓ DE LA CIRCUMVAL·LACIÓ ELS MONJOS–PACS–LES CABANYES DE VIA ESTRUCTURANT SECUNDÀRIA A SISTEMA VIARI INTEGRAT

Es tracta de no construir una nova via de 9 metres d'amplada en un corredor insuficient i que comportaria un trencament del paisatge actual.

Tot i que aquesta via no estava reflectida a l'avantprojecte del PDT i es va introduir al projecte actual a proposta dels ajuntaments de la part alta del Penedès (amb la finalitat de fer un bypass per al trànsit provinent de les carreteres de Sant Martí i Font-rubí que no es dirigeix a Vilafranca i que actualment forma un coll d'ampolla), en aquests moments i amb el consens de totes les parts afectades, es proposa una solució alternativa que consisteix a prioritzar una sèrie d'actuacions i vials que evitarien la construcció de la nova via.

Vies d'atenció prioritària:

- Vial Sarroca. És una via que ja es contempla en el POUM de Vilafranca, però que l'Ajuntament difícilment podrà tirar endavant amb finançament propi. Per tant, cal que la Generalitat hi intervingui i la prioritzi per donar solució a la problemàtica comarcal.
- Vial de la Pelegrina. També és una via que el POUM de Vilafranca contempla en bona part, però amb la mateixa problemàtica de finançament que la via anterior, ja que quan es desenvolupi el sector residencial l'Ajuntament haurà de redimensionar la via per absorbir el flux provinent de la carretera de Les Cabanyes.
- Vial de Puigdassé. Enllaça la carretera de Sant Martí amb la de Sant Jaume. És l'únic tram de tota la circumval·lació proposada en l'aprovació inicial del PDT que es proposa que es construeixi. A més, un cop realitzats els dos vials anteriors no hi hauria cap inconvenient per fer-la.

Tot i que es proposa no construir la via estructurant secundària, caldria fer un tractament de reparació de l'asfaltat del camí actual, ja que el seu estat és deficient fins i tot per als usos actuals, i a curt termini podria ser una solució provisional.

5. MILLORA DE L'ACTUAL VIA ESTRUCTURANT SECUNDÀRIA DE L'EIX MEDIONA – BITLLES

Actualment, aquesta via estructura tot el corredor Mediona-Bitlles, vertebrant els municipis de Mediona, Sant Quintí, Sant Pere, Torrelavit, Sant Llorenç,

Sant Sadurní i Gelida. Caldria millorar el ferm i la senyalització i prioritzar les variants dels nuclis proposades al document del PDT, aprovat inicialment.

SISTEMA D'ASSENTAMENTS

1. MODIFICACIÓ DE L'ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT DEL PENEDÈS. DESAPARICIÓ DELS CREIXEMENTS ESTRATÈGICS

La Normativa del PDT estableix que el municipis que tinguin estipulat un creixement estratègic podran créixer i desenvolupar-se segons les necessitats del país o del planejament superior. De fet, a les disposicions transitòries de la Llei d'Urbanisme apareix la figura de la "ubicació estratègica residencial". Si tenim en compte la proximitat del Penedès amb les zones metropolitanes i la poca sensibilitat que es pugui tenir en algun moment vers la protecció del paisatge penedesenc, podria succeir que els creixements futurs de Vilafranca, Sant Sadurní, Santa Margarida i els Monjos i la Granada fossin desorbitats, sense aturador i no ajustats a les necessitats penedesenques.

Cal que s'estableixi un límit al creixement i, en qualsevol cas, que desapareguin les possibles susceptibilitats derivades de la ubicació preferent. El topall que es proposa és que no es pugui créixer més del que preveuen els plans generals municipals, sempre i quan aquests no siguin anteriors al 2002.

D'aquesta manera s'introdueix un element clau per evitar un excés de creixement derivat de la pressió metropolitana al Penedès i de la creació de noves expectatives a partir d'aquest PDT. Donat que el PDT ha de ser el marc de referència fins al 2026, creiem que amb la planificació actual el creixement és més que suficient.

Pel que fa als municipis de Vilafranca del Penedès, Sant Sadurní d'Anoia i Santa Margarida i els Monjos, es proposa que se'ls assigni una estratègia de creixement "mitjà", un status nou pel que fa a aquest PDT que estaria entre el creixement estratègic i el moderat. Qualsevol d'aquests 3 municipis que no tingui un planejament posterior al 2002 no podrà créixer, en cap cas, un 30% més de l'actual àrea urbana existent, incloent-hi tots els sòls consolidats o urbanitzats. El fet que es proposi un creixement mitjà per a aquests municipis és conseqüència de la seva ubicació dins el corredor del sistema funcional central i perquè les seves característiques (població, economia, dinàmiques socials, etc.) són totalment diferenciades de les de la resta de municipis. De tota manera, això justifica un creixement mitjà, però en cap cas un creixement estratègic.

Al seu torn, Sant Sadurní d'Anoia, per a qui es proposa un canvi d'ubicació dins els sistemes funcionals (surt del sistema central per passar al sistema del Mediona – Bitlles), té unes característiques semblants a les de Vilafranca i Santa Margarida i els Monjos; la qual cosa justifica també un creixement mitjà

diferenciat dels creixements de la resta de municipis del seu sistema funcional.

2. MODIFICACIÓ EN L'ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT DEL PENEDÈS EN ELS MUNICIPIS DE CREIXEMENT MODERAT

La Normativa del PDT estableix que el sòl d'aquells municipis que estiguin dins la classificació de "creixement moderat" podrà créixer fins a un 30% respecte del sòl de l'àrea urbana existent en el moment de l'aprovació definitiva del pla.

Si es vol preservar la identitat i els trets propis del Penedès enfront de la forta pressió de l'entorn metropolità, cal rebaixar aquest percentatge, cal remetre's a la clàusula anterior: els municipis amb planejaments posteriors al 2002 no podran créixer més del planificat; els altres, en cap cas no podran superar el 20% de l'actual àrea urbana existent consolidada o urbanitzada.

3. MODIFICACIÓ DE L'ESTRATÈGIA DE CREIXEMENT QUE ES DETERMINA PER AL MUNICIPI DE LA GRANADA. LA GRANADA HA DE TENIR UN CREIXEMENT DE REEQUILIBRI O EN TOT CAS MODERAT

L'aprovació inicial del PDT estableix que l'estratègia de creixement de la Granada és la mateixa que la de Vilafranca, Sant Sadurn i els Monjos.

Si es tenen en compte la població, la dinàmica i l'estratègia municipal actuals, està fora de lloc la classificació de la Granada com a "municipi de creixement estratègic"; aquesta classificació només respon a la proximitat amb Vilafranca i a possibles equipaments que se situïn enmig del dos termes municipals. La Granada, en les seves dinàmiques de funcionament (urbanisme, economia, vida social, etc.), continua sent un poble i en cap cas una vila o una ciutat mitjana. Per tant, cal excloure-la del sistema central.

Amb aquesta exclusió haurem reduït en un percentatge molt elevat els possibles creixements i, a la vegada, trenquem l'eix central de creixement estratègic que es proposava, de manera que es redueix només a Vilafranca i Santa Margarida i els Monjos (ja que també proposem canviar Sant Sadurn d'eix, tal com s'explica a continuació).

4. MODIFICACIÓ DE LA UBICACIÓ DE SANT SADURNÍ RESPECTE DE L'EIX DE CREIXEMENT ESTRATÈGIC CENTRAL I TRASLLAT A L'EIX DE CREIXEMENT MODERAT DEL BITLLES

Sant Sadurní, on realment exerceix un pes central i capital en l'economia, la mobilitat, les relacions socials, etc., és a l'eix del Bitlles (Mediona, Sant Quintí d'Anoia, Sant Pere de Riudebitlles i Torrelavit). No té sentit dividir aquest sistema i col·locar Sant Sadurní, que n'exerceix la capitalitat, en un eix central de creixement estratègic. Si volem mantenir el model actual, no podem

proposar que Sant Sadurní surti d'aquest eix i passi a l'eix central; això comportaria que la "metropolinització" (que actualment arriba fins a Martorell) es fes extensiva a l'eix central del Penedès començant per Sant Sadurní.

Sant Sadurní, tot i sortir de l'eix central, ha de ser el lloc on se situïn equipaments supramunicipals que donin servei a l'eix del Bitlles, tal i com actualment està previst. A la vegada, es proposa que Sant Sadurní tingui una estratègia de creixement "mitjà", com Vilafranca i Santa Margarida i els Monjos.

5. MODIFICACIÓ DEL SISTEMA DE CREIXEMENT MODERAT I UBICACIÓ D'EQUIPAMENTS SUPRAMUNICIPALS AL MUNICIPI DE SANT CUGAT SESGARRIGUES D'AVINYONET

És del tot injustificable que un municipi com Sant Cugat Sesgarrigues, que està apartat de la N-340 i que té una dinàmica de poble petit, es col·loqui en el sistema funcional central, amb el que això comporta. Si algun municipi (per història, centralitat, ubicació i dinàmiques) pot suportar aquesta qualificació, és Avinyonet del Penedès, que és nòdul de carreteres, carrerades, dinàmiques comercials, etc.

Per tant, Sant Cugat sortiria d'aquest eix funcional central en un futur PDU i passaria a una estratègia de creixement de reequilibri o, en tot cas, moderada, i els equipaments supramunicipals caldria ubicar-los al nucli d'Avinyó Nou (Avinyonet).

6. MODIFICACIÓ DE LA INTRODUCCIÓ DEL NUCLI DE LAVERN (SUBIRATS) EN EL SISTEMA FUNCIONAL CENTRAL

Pel fet que a Lavern hi hagi estació de Rodalies, no es pot afirmar que tingui prou importància, ni pes, ni necessitat, com per suportar la instal·lació d'equipaments supramunicipals. Per tant, no s'ha de situar Lavern com a node de polaritat.

Això, juntament amb la modificació del traçat de la nova carretera esmentada en el primer punt, pretén protegir tota la plana vitivinícola que hi ha al voltant de Lavern. I, a la vegada, dividir en dos l'eix central funcional.

7. MODIFICACIÓ DEL SECTOR INDUSTRIAL PROPOSAT ENTRE ELS MUNICIPIES DE SANT QUINTÍ DE MEDIONA I SANT PERE DE RIUDEBITLLES

Ambdós municipis ja tenen el seu propi sector industrial delimitat, amb prou sòl industrial disponible per atendre les possibles demandes. Alhora, formen un node industrial en el corredor de la C-15.

És innecessari, doncs, plantejar un lloc preferent d'activitat mancomunada entre ambdós termes municipals ja que comportaria una continuïtat urbana

nefasta per al paisatge. Dibuixar dues fletxes de separadors urbans mostra la inconveniència d'aquest lloc preferent d'activitat industrial que es proposava.

Tenint en compte que caldria impulsar que les noves zones industrials evitessin situar-se fora del corredor Vilafranca – Santa Margarida i els Monjos, és proposa traslladar aquesta zona preferent d'activitat econòmica al municipi de Castellví de la Marca, en el punt entre l'actual N-340 i l'AP-7, perquè tindria menys impacte mediambiental, estaria més ben comunicada i tindria continuïtat amb la zona industrial del corredor central.

8. MODIFICACIÓ DE LA PROPOSTA DELS MUNICIPIS I NUCLIS AMB CREIXEMENT MODERAT

Dins d'aquest grup caldria fer una subdivisió, ja que es posa en el mateix paquet Sant Martí, Torrelles, Lavern, etc., quan una podrien ser moderats i altres tirant a creixements de reequilibri.

SISTEMA D'ESP AIS OBERTS

1. CAL ESTUDIAR ELS CORREDORS BIOLÒGICS DEL FOIX I LA RIERA DE VILOBÍ

Si mirem el document aprovat inicialment, veurem que en tot el terreny que engloba l'eix del Bitlles i de l'Anoia els corredors biològics tenen una certa continuïtat, i els connectors i les zones de protecció estan delimitats, perquè és en aquests llocs on la flora i la fauna tenen un ple desenvolupament. En canvi, en els altres grans eixos biològics (Foix, Riera del Llitrà i Vilobí) això no succeeix, i no és perquè la flora i la fauna no hi tinguin un desenvolupament, sinó perquè no s'han estudiat prou com per establir-hi els connectors i per establir les zones d'especial protecció.

Per tant, cal reforçar aquestes estudis.

CREACIÓ DE L'ÒRGAN GESTOR DE LES ZONES AMB ACTIVITAT ECONÒMICA MANCOMUNADA

Tenint en compte una de les voluntats d'aquest PDT, que és planificar i ordenar el territori protegint els espais amb interès natural i paisatgístic i donant una protecció especial a la vinya, cal buscar l'eina que permeti als ajuntaments complir rigorosament aquest planejament sense que el seu finançament es vegi perjudicat.

Cal que es prioritzi la iniciativa legal de finançament municipal que permeti que els ajuntaments que no pertanyin al corredor central, i que per tant quedin fora de les ubicacions preferents d'indústria, puguin tenir els recursos econòmics adients per prestar els serveis necessaris als seus ciutadans.

Cal que hi hagi un òrgan encarregat de reequilibrar els recursos obtinguts a partir de les noves zones industrials i de les línies de finançament de la Generalitat i la Diputació.

Un dels elements positius que incorpora el PDT és la definició d'àmbits de cooperació municipals i de planejament urbanístic intermunicipal. Creiem que aquest aspecte ha de tenir dos objectius fonamentals: un, tal com diu el mateix pla, potenciar el corredor central i protegir la comarca, accions que són en si mateixes complementàries; un segon objectiu -al nostre entendre- ha de ser el reequilibri territorial, evitant que els municipis que no puguin desenvolupar planejament d'activitats econòmiques industrials i de creixement urbanístic (les quals són, ara per ara, la principal font de finançament dels ajuntaments) no quedin exclosos dels possibles beneficis del creixement econòmic i, per tant, no esdevinguin municipis perifèrics i marginats. Entenem que els àmbits de planificació i de cooperació municipals són un primer nivell de cooperació i que el PDT ha de ser una mica ambiciós en aquest sentit.

La manca d'una planificació i de coordinació a gran escala han provocat que els ajuntaments hagin tendit a vincular localització de polígons, amb riquesa i ocupació, com si el fet de no tenir polígons significués que queden marginats del procés de creixement general del país. Per superar aquesta dinàmica, cal una visió global. En el nostre cas, creiem que el PDT ha d'abordar la qüestió per tal de trencar una dinàmica que té la seva arrel en la manca de recursos econòmics per part de les administracions locals. Si no, continuarem en la irracionalitat de polígons que no són ocupats i en l'esquitxada de polígons arreu de la comarca.

Per superar aquesta situació, cal una visió global. Aquesta visió global ha de comportar tant la determinació del tipus d'activitats (no podem fer només polígons que siguin simples magatzems), com la localització.

Pel que fa al reequilibri territorial:

- El PDT ha d'incloure una directriu que reculli que les noves àrees d'activitat econòmica (conegudes també com a polígons industrials) hauran de ser obligatòriament d'àmbit plurimunicipal. Aquesta és una solució que racionalitza i optimitza els processos d'ocupació del territori, evita la dispersió actual i afavoreix la concentració.
- En aquest sentit, els municipis, per tal de planificar els polígons, establiran convenis intermunicipals o bé consorcis, dins del que permet la llei.
- El Consell Comarcal podrà constituir un consorci per a la planificació de noves àrees d'activitat econòmiques, per tal que cap municipi quedi al marge del desenvolupament econòmic.
- Atès que les competències del Consell Comarcal són limitades en aquest àmbit i que el reequilibri territorial no depèn exclusivament d'aquesta institució, des del mateix Consell Comarcal de l'Alt Penedès, a través dels òrgans que es considerin oportuns, s'impulsarà un grup de treball per tal d'impulsar una normativa

d'obligat compliment per al reequilibri territorial que eviti la marginalització dels municipis que queden allunyats dels centres de creixement. Aquesta legislació destinada al reequilibri ha de contemplar bàsicament tres aspectes fonamentals: les limitacions a la planificació de sòl industrial que es determinin en el PDT, el territori que ocupa cada municipi i la seva població. I, pel que fa als aspectes financers que pugui comportar aquest nou marc normatiu, entenem que no ha de laminar les ja prou malmeses finances municipals.

Vist l'ample consens suscitat per la present proposta i les expectatives de que el desenvolupament de la comarca es configuri dins un model de creixement equilibrat, que respecti els valors i el patrimoni que identifica el Penedès i la seva aportació enriquidora al conjunt de Catalunya, demanem que s'acceptin i es recollint al Pla Director de l'Alt Penedès aquestes propostes.

Vilafranca del Penedès 13 de desembre de 2007